

EUROPOS KOMISIJA

ĮMONIŲ IR PRAMONĖS GENERALINIS DIREKTORATAS

Turizmas, įmonių socialinė atsakomybė, vartojimo prekės ir tarptautiniai reglamentavimo susitarimai
Tarptautiniai reglamentavimo susitarimai ir žaislų sauga

Paskutinis atnaujinimas: 2011.06.16

ŽAISLŲ SAUGOS DIREKTYVOS

TAIKYMO GAIRĖS NR. 13

RANKDARBIAI

Šios gairės yra neįpareigojantis dokumentas, padedantis valstybėms narėms ir suinteresuotoms šalims atskirti žaislus nuo meniškų rankdarbių. Gairės atspindi ekspertų, dalyvavusių Žaislų saugos ekspertų grupių susitikimuose, daugumos nuomonę. Šiame dokumente pateikiamos pavyzdžių, padėsiančių priimti sprendimus, nuotraukos. Jos nesuponuoja gaminių, pateikiamų pavyzdžiais, atitikties.¹

Šios gairės neatleidžia nacionalinių institucijų nuo pareigos kiekvieno konkretaus gaminio atveju spręsti, ar gaminiui yra taikoma žaislų saugos direktyva, ar jam turėtų būti taikomi kiti Europos Sąjungos teisės aktai. Teismas pakartotinai nurodė, kad nacionalinės institucijos, kurių sprendimus prižiūri teismai, kiekvienu konkrečiu atveju sprendimą turėtų priimti atsižvelgiant į visas gaminio charakteristikas. Todėl šios gairės nepateikia atsakymo, kokią reglamentavimo bazę taikyti. Gairės yra viena iš daugelio priemonių, padedančių nacionalinėms kompetentingoms institucijoms dėl kiekvieno konkretaus gaminio priimti atitinkamą sprendimą. Šios gairės jokių būdu neatima iš nacionalinių institucijų teisės konsultuotis su kolegomis iš kitų susijusių reglamentuojamų sektorių tam, kad įvertinti įvairius konkretaus gaminio aspektus ir susidaryti išsamų vaizdą.

¹ Nuomonės, pateiktos šiame dokumente, nėra teisiškai privalomos; tik Europos teisingumo teismas („Teismas“) gali autoritetingai išaiškinti Bendrijos teisės aktus

1. Žaislų saugos direktyvos nuostatos

Žaislų saugos direktyvos 2009/48/EB 2 straipsnis žaislą apibrėžia kaip gaminį, “suprojektuotą ir skirtą vien tik arba ne vien tik žaisti vaikams iki 14 metų”.

Pagal 3 straipsnio 23, 24 ir 25 paragrafus uoslės lavinimo žaidimai, kosmetikos rinkiniai ir ragavimo žaidimai yra laikomi žaislais, todėl jie nėra šių gairių nagrinėjimo objektas.

2. Gaminių kategorijos

2.1 Kūrybiniai laisvalaikio rinkiniai

Kūrybiniai laisvalaikio rinkinius sudaro medžiagos, iš kurių vaikai, naudodamiesi surinkimo instrukcijomis (jeigu pateiktos), patys sukuria gaminius.

Jeigu rinkinys turi žaidimo funkciją, tuomet jis yra žaislas ir privalo atitikti Žaislų saugos direktyvos (ų) reikalavimus. Žaidimo funkcija kiekvienu konkrečiu atveju nustatoma vadovaujantis Taikymo gairėmis Nr. 4.

Kūrybinių rinkinių-žaislų pavyzdžiai:

Tačiau kai kurie kūrybiniai rinkiniai turi tik mokomąjį tikslą (pavyzdžiui, mezgimo, siuvimo, siuvinėjimo ir kiti). Šie rinkiniai nėra vaikiški, ir galutinis produktas nėra žaislas. Rinkinio tikslas ne žaidimas, bet mokymasis ir technikų įvaldymas. (mezgimo, mozaikų gamybos ir kitų). Todėl jie nepriskiriami žaislams. Rinkiniai turi atitikti bendrosios gaminių saugos reikalavimus, nustatytus Direktyvoje dėl bendrosios gaminių saugos 2001/95/EB (BGSD).

Kūrybinių rinkinių, turinčių mokomuosius tikslus, pavyzdžiai:

Sietimo viršelis: „Mazda“

III

IV

III

Eksterioras

III

Galutiniai produktai, surinkti pagal instrukcijas, turi būti saugūs. Ar galutinis produktas yra žaislas, turi būti įvertinta kiekvienu konkrečiu atveju, priklausomai nuo to, ar galutinis gaminys atitinka žaislo apibrėžimą pagal Žaislų saugos direktyvą.

2.2 Kūrybinės rankdarbių dirbtuvės

Kai vaikai dalyvauja kūrybinėse rankdarbių dirbtuvėse, jiems yra duodama įvairių medžiagų (sagų, juostelių ir t.t.), kad kurtų gaminius. Šios medžiagos nebūtinai turi būti pateiktos rinkinio pavidale (kaip aukščiau aprašyta), ir jos turėtų būti įvertintos kiekvienu atveju. Visos pateiktos medžiagos turi atitikti bendruosius saugos reikalavimus, nustatytus direktyvoje 2001/95/EC (BGSD). Kai kurios medžiagos gali turėti žaidimo funkciją, todėl gali būti laikomos žaislais (pavyzdžiui, dažai, spalvinimo pieštukai ir t.t.). Jeigu šios medžiagos pateikiamos rinkinyje (kaip anksčiau aprašyta), rinkinys turi atitikti ŽSD (jeigu rinkinys-žaislas) arba BGSD (jeigu rinkinys mokymuisi).

Dirbtuvėse vaiko sukurtas galutinis produktas (ar tai būtų žaislas, ar ne žaislas) yra skirtas vaikui išsinešimui į namus, jis priskiriamas prie gaminių “paties naudojimui”, kurie pagal Žaislų saugos direktyvą nėra laikomi pateikiamais į rinką. Todėl jam Žaislų saugos direktyvos reikalavimai netaikomi..

Jeigu dirbtuvėse vaiko sukurtas galutinis gaminys yra skirtas pardavimui, rinkos priežiūros institucijos, vadovaudamosi Taikymo gairėmis Nr. 4, turi įvertinti, ar gaminys yra žaislas. Jeigu galutinis gaminys yra žaislas, parduotuvė bus laikoma gamintoju, pateikiančiu gaminį į rinką. Ji bus atsakinga už žaislo atitikimą direktyvos saugos reikalavimams.

Be to, rinkos priežiūros institucijos turi atsižvelgti į tai, kad atliekant įvertinimą, pateikimo į rinką apibrėžimas siejamas su komercine veikla. Komercinė veikla yra suprantama kaip prekių tiekimas užsiimant verslu. Pateikimo į rinką koncepcija skirta juridiniams ir fiziniams asmenims, nuolat užsiimantiems tokia veikla.

Gaminių, kuriuos vaikai pagamino kūrybinėse dirbtuvėse, pavyzdžiai:

